

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25Pc/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200111
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6423200111.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXX XX B., právne zastúpená: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., o návrhu oprávnenej na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa a o návrhu povinného o zrušenie výživného k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Povinný z výživného B. B., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n ý platiť oprávnenej z výživného A. B., nar. XX.XX.XXXX výživné vo výške 200,- Eur mesačne naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013 vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 13.01.2023.

II. V prevyšujúcej časti konania súd konanie z a m i e t a.

III. Zameškané výživné za obdobie od 13.01.2023 do 03.04.2024 v celkovej výške 400,- Eur je p o v i n ý z výživného povinný zaplatiť navrhovateľke v splátkach vo výške 33,- Eur mesačne splatných k 15. dňu, počnúc od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas.

IV. Návrh povinnej osoby o zrušenie výživného na plnoleté dieťa z a m i e t a.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013 v časti určenia výšky výživného na navrhovateľku.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom, doručeným súdu dňa 13.01.2023, domáhala zvýšenia výživného voči otcovi ako povinného z výživného, a to z doterajšej sumy 50,- Eur mesačne určenej rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k.15CoP/6/2013-174 zo dňa 30.01.2013 na sumu 200,- Eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy ubehlo viac ako jedenásť rokov. Naposledy bol návrh na zvýšenie výživného podaný matkou v roku 2018 (rozsudok č. k. 24P/23/2018-140 zo dňa 28.02.2019), avšak tento bol zamietnutý z dôvodu nepriaznivých pomerov na strane otca súvisiacich s jeho mzdou a nezabezpečenými bytovými pomermi. Otec prispieva na navrhovateľku od roku 2011 až do súčasnosti sumou 50,- Eur mesačne. V čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia v roku 2012 mala navrhovateľka 8 rokov, pričom od vydania rozsudku až do dňa podania návrhu ukončila základnú

školu a je v poslednom ročníku strednej školy. Vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľke zostala nedotknutá za celé obdobie. So zmenou školského stupňa narástli automaticky náklady navrhovateľky, čím jej vznikol nárok na zvýšenie výživného. Aktuálne sa pripravuje na štúdium na vysokú školu, kde by mala nastúpiť v jeseni 2023. V súčasnosti študuje v poslednom ročníku Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Jilemnického 1282, Žiar nad Hronom. Zúčastnila sa stužkovej slávnosti, s ktorou bol spojený celý rad značných aj keď jednorazových výdavkov, pripravuje sa na maturitnú skúšku ako aj na prijímacie konanie na vysokú školu, čo rovnako spôsobuje finančné náklady nad rámec bežných výdavkov. Už samotná návšteva strednej školy nesie so sebou značné zvýšenie výdavkov navrhovateľky, a to napríklad aj vo forme nákupu surovín pri príprave na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky a to na varenie, normovanie a kalkulovanie v réžii študentov. Od posledného návrhu na zvýšenie výživného došlo k preukázateľným zmenám na strane otca, ktorý v roku 2022 nadobudol nehnuteľnosť a to rodinný dom do svojho výlučného vlastníctva v katastri obce Kopernica. V súčasnosti má zabezpečené bytové pomery, pričom posledný návrh na zvýšenie výživného bol v roku 2018 zamietnutý okrem iného aj práve s odkazom na to, že otec nemá zabezpečené bytové pomery. Starostlivosť o navrhovateľku zabezpečuje výlučne jej matka, ktorá si vyživovaciu povinnosť plní poskytovaním bydliska, osobnou starostlivosťou a rovnako prispieva navrhovateľke aj finančne na bežné životné potreby. Žije v dome s matkou, ktorá jej zabezpečuje stravu, platí náklady na bývanie a ostatné nevyhnutné výdavky, a to v celkovej sume minimálne 130,- Eur mesačne. K zmene pomerov došlo aj na strane matky, u ktorej došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu a s tým spojeným zvýšeným výdavkom na liečbu. Navrhovateľka vyčíslila pravidelné mesačné výdavky na: stravu 100,- Eur, bývanie 150,- Eur, hygienické potreby 20,- Eur, výdavky na lieky (alergiu) 20,- Eur, náklady na dopravu 15,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, mobil 15,- Eur, príspevky do školy (exkurzie, školské pomôcky, ZRPŠ) 30,- Eur a ostatné voľnočasové aktivity 20,- Eur, spolu 410,- Eur mesačne ako aj nepravidelné náklady a náklady spojené s prípravou na budúce povolanie ako: náklady na gastrofestival spojený s praktickou maturitnou skúškou 200,- Eur, náklady na prihlášku na vysokú školu 60,- Eur, stužkovú slávnosť 150,- Eur a nepravidelné výdavky súvisiace s jej ochorením, úrazov, návštevou kamarátov, osláv a pod., ktoré sa v zmysle rozhodovacej praxe započítavajú do oprávnených výdavkov (Okresný súd Bratislava II sp.zn. 28Pc/44/2021 zo dňa 28.06.2022). K návrhu predložila potvrdenie o návšteve školy zo dňa 09.01.2023, lekárske správy, potvrdenie o príjme navrhovateľky zo mzdového centra zamestnávateľa, LV č. XXX pre k.ú. B. A. na preukázanie jej spoluvlastníckeho podielu 1 k nehnuteľnostiam, potvrdenie príjmu osoby žijúcej v spoločnej domácnosti a to manžela navrhovateľky, potvrdenie o doplatku na lieky, výpis preukazujúci výšku hypotekárneho úveru, potvrdenie výdavkov Strednej odbornej školy obchodu a služieb Žiar nad Hronom zo dňa 15.02.2023 a výpis z účtu – výdavkov na bývanie.

2. Otec navrhovateľky vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného na plnoletú dcéru nesúhlasí, skôr žiada o úplné zrušenie výživného. Ako dôvody uviedol, že jeho príjem sa od posledného rozhodnutia súdu nezvýšil, jeho zdravotný stav sa zhoršil, nakoľko ho čaká operácia. Má veľké problémy s chodením, preto ide rozviazať pracovný pomer a jeho príjem bude len 433,- Eur mesačne (invalidný dôchodok 192,- Eur a 241,- Eur príjem zo sociálnej poisťovne z Českej republiky označené ako penzia). Dcéra nemá o neho žiaden záujem minimálne osem rokov. Keďže dcéra má 20 rokov, môže chodiť na brigády, kde si vie zarobiť za sobotu 50,- Eur a za mesiac 200,- Eur. Zrušenie výživného žiada z dôvodu, že dcéra je dospelá. Otec ďalej uviedol, že v súčasnosti poberá invalidný dôchodok v celkovej výške 433,- Eur. Od januára 2023 má čistý príjem 582,- Eur a od februára 2023 má čistý príjem 678,- Eur. Výdavky vyčíslil nasledovne: výživné 100,- Eur na dve deti, pôžička 200,- Eur, výdavky do práce 280,- Eur, strava 560,- Eur, lieky, injekcie, cesta k doktorovi 100,- Eur, náklady na domácnosť 100,- Eur, krmivo pre psa 100,- Eur, elektrina, voda 80,- Eur, oblečenie 50,- Eur, TV, telefón 54,- Eur, benzín do práce 100,- Eur, spolu 1.724,- Eur. V súčasnosti žije s mamou v jednej domácnosti, s ktorou má dohodu, že elektrinu, vodu, smeti, náklady na psa, telefón atď. bude platiť on a jeho matka zaplatí 2.000,- Eur za drevo na kúrenie ročne.

3. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca navrhovateľky na pojednávaní dňa 12.04.2023, ktorý mal predvolanie na pojednávanie doručené riadne do vlastných rúk dňa 01.03.2023. Na pojednávanie sa nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania z akéhokoľvek dôvodu na jeho strane, a to rozsudkom č. k. 25Pc/1/2023-134 zo dňa 12.04.2023 tak, že: I. – zvýšil výživné povinnému z doterajšej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne, počnúc dňom 12.01.2023 k rukám navrhovateľky, so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci vopred. II. – ročné výživné za obdobie od 12.01.2023 do 31.03.2023 vo výške 391,96 Eur povolil povinnému z vyživovacej povinnosti splácať v mesačných splátkach vo výške

35,- Eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok tak, že v prípade omeškania splátky zročného výživného čo i len v časti, stáva sa zročné výživné splatné naraz. III. – návrh povinného z vyživovacej povinnosti o zrušenie výživného na plnoleté dieťa zamietol. IV. – zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011 – 154 zo dňa 09.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/6/2013 – 174 zo dňa 30.01.2023 v časti určenia výšky bežného výživného v tom čase na maloletú navrhovateľku. V. – žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku zo dňa 12.04.2023 podal odvolanie povinný z vyživovacej povinnosti. Žiadal nové pojednávanie vo veci, uviedol, že postupom súdu mu bolo zamedzené právo sa obhajovať. Dňa 12.04.2023 mal dve pojednávania, prvé bolo o 09:15 hod. ohľadne syna mal. A. a druhé s plnoletou dcérou A. B.. Za jemu neznámych okolností právnicki navrhovateľky boli oboznámení, že bude pojednávanie, ale na neho sa zabudlo, keďže dňa 12.04.2023 o 09:00 hod. ho poslala Polícia Slovenskej republiky z budovy súdu preč, že je tam nahlásená bomba. Z budovy odišiel a sedel v aute, polícia ho informovala, že v ten deň pojednávanie nebude, má ísť domov a že budú posielané nové termíny. Z tohto dôvodu šiel preč, pričom pojednávanie sa s plnoletou dcérou konalo. Ohľadom zvýšenia výživného na A., či A. B. bude súhlasiť len s doterajším výživným, t. j. 50,- Eur mesačne. Žiadal súd o pochopenie, nech neverí matke D. B., že on je zlý človek. Pripravila ho o byt, o zdravie, o deti a chce ho napokon pripraviť aj o dom. O deťoch nevie desať rokov nič, nevie sa im ani dovolať a keď príde za nimi, nikto nie je doma. Poukázal aj na svoj zdravotný stav, že nemôže dlho stáť, preto si nevie nájsť prácu v mieste bydliska, ale prácu si našiel až v Bratislave, kde 16-krát do mesiaca chodí do práce o 02:30 hod. ráno vlakom a 17:00 hod. v noci naspäť.

5. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu sa stotožnila s rozsudkom okresného súdu. Poukázala na to, že u otca bol preukázaný jeho čistý mesačný príjem na úrovni 1.100,- Eur, pričom otec nadobudol aj nehnuteľnosť – rodinný dom v k. ú. obce C. do výlučného vlastníctva. Od poslednej úpravy výživného otec jej neprispieval nič nad rámec súdom určeného výživného. V priebehu posledných 11 rokov nedostala od otca darčeky, či už na sviatky, Vianoce alebo pri príležitosti iných životných udalostí, a aj výživné v sume 50,- Eur mesačne bolo k rukám jej matky poskytované v nepravidelných intervaloch. Súdom určená suma výživného 200,- Eur mesačne je podľa jej názoru nielen spravodlivá, ale zodpovedá v zmysle dokazovania aj jej odôvodneným potrebám a aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Vyjadrila sa aj k tvrdeniam otca, ktorý sa nezúčastnil pojednávania určeného na deň 12.04.2023. Potvrdila, že ráno bola nahlásená na súdoch SR bomba a táto situácia bola na Okresnom súde Žiar nad Hronom vyriešená približne o 10:30 hod. V súdnej veci pojednávanie bolo nariadené na 12:15 hod. Nikto ju zo súdu neinformoval o odročení alebo konaní ďalšieho pojednávania, sama sa aktívne zaujímalá po vyriešení situácie na Okresnom súde Žiar nad Hronom o riadnom konaní pojednávania v určenom termíne, na ktorý sa na základe predvolania aj dostavila. Označila za nepravdivé, ale aj za tendenčné tvrdenie otca o údajnej nemožnosti dochádzania za prácou do Bratislavy z dôvodu zvýšenia jeho vyživovacej povinnosti. Po doručení rozsudku jej otec viackrát uviedol, že ak dôjde k zvýšeniu výživného, dá v práci výpoveď a predloží celý rad dokladov, že nie je schopný vykonávať žiadnu prácu. Uviedla, že jej otec má priznaný invalidný dôchodok a Železničná spoločnosť Slovensko a.s. poskytuje invalidným dôchodcom zľavu na cestovné vo výške 100 % z ceny cestovného lístka. Namietala výdavky uvádzané otcom, ktoré považuje za nevyhnutné, a to napr. 100,- Eur mesačne na psa, 55,- Eur mesačne na telefón, pričom na výživu svojich detí prispieva spolu od roku 2012 až do času podania tohto vyjadrenia 90,- Eur mesačne (50,- Eur na A. a 40,- Eur na A.). Otec v konaní nepreukázal zhoršený jeho zdravotný stav, ktorý by vyžadoval zvýšenie výdavkov na zabezpečenie jeho starostlivosti, práve naopak jej matka, ktorá jej zabezpečuje osobnú starostlivosť a vyživovaciu povinnosť, má zhoršený zdravotný stav, ktorý vyžaduje vynaloženie zvýšených výdavkov nevyhnutných na zabezpečenie základnej zdravotnej starostlivosti. Jej preukázané výdavky bez jednorazových a nepredvídateľných výdavkov vyčíslila v sume 410,- Eur mesačne, otec ale na jej výživu prispieva nepravidelne sumou 50,- Eur mesačne od jej ôsmich rokov.

6. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu vyplýva, že pokiaľ okresný súd už v predvolaní na pojednávanie považoval vo veci za potrebné vykonať dokazovanie výsluchom povinného ako účastníka konania, bolo žiadúce, aby v písomnom odôvodnení rozhodnutia aj zodpovedal a riadne vyargumentoval, z akého dôvodu upustil od vykonania dokazovania výsluchom povinného ako účastníka konania a vykonania dokazovania listinami, ktoré by menovaný na pojednávaní priamo produkoval resp. označil, preto v ďalšom konaní uložil povinnosť okresnému súdu nariadiť pojednávanie, na

ktoré predvolá účastníkov konania, po vykonaní dokazovania hlavne výsluchom povinného a jeho vyhodnotení vydá nové rozhodnutie, v ktorom zároveň rozhodne aj o trovách celého konania – vrátane trov odvolacieho konania.

7. V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadrenom v zrušujúcom uznesení, ktorým zrušil rozsudok súdu vo veci zo dňa 12.04.2023 a ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej len „CSP“), súd doplnil dokazovanie výsluchom navrhovateľky, jej právnej zástupkyňi a osoby povinnej z vyživovacej povinnosti ako aj listinnými dokladmi predloženými povinnou osobou, potvrdením o príjme povinnej osoby od zamestnávateľa, oboznámením rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/5/2023-145 zo dňa 17.05.2023, vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľky a vyjadrením povinného z vyživovacej povinnosti a zistil tento skutkový stav:

8. Právny zástupca navrhovateľky upravil návrh na zvýšenie výživného v tom smere, že žiadal, aby bol povinný z výživného zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným v sume 235,- Eur mesačne od podania návrhu na súd, so splatnosťou vždy 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám navrhovateľky. Súd navrhnutú zmenu návrhu podľa § 28 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v spojení s § 142 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 03.04.2024 za prítomnosti všetkých účastníkov a ich zástupcov, pripustil.

9. Právny zástupca navrhovateľky vo vyjadrení zo dňa 06.03.2024 uviedol, že navrhovateľka sa aj naďalej pridrieva skutočností uvedených v návrhu, kde okrem iného vyčíslila svoje pravidelné mesačné náklady (410,- Eur + cestovné náklady 49,60 Eur). V súčasnosti navrhovateľka navštevuje vysokú školu – Technickú univerzitu vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen. Je študentkou 1. ročníka bakalárskeho študijného programu Ekonomika a manažment prírodných zdrojov, formou denného štúdia. Dĺžka štúdia je 3 roky, čo vyplýva z potvrdenia o štúdiu vysokej školy zo dňa 03.04.2024. S riadnym štúdiom na vysokej škole má navrhovateľka spojené zvýšené cestovné výdavky, ktoré musí vynaložiť z miesta trvalého bydliska do miesta školy. Výdavky spojené s cestovným a dopravou vyčíslila na sumu minimálne 49,60 Eur mesačne, o výške ktorých súdu predložila výpis lístkov z miesta trvalého bydliska B. – Žiar nad Hronom, Žiar nad Hronom – Zvolen a späť. V rámci podania navrhovateľka poukázala na súčasné konanie otca, ktoré jej okrem iného spôsobuje zdravotné problémy. Otec navrhovateľku v priebehu posledných dní neustále kontaktoval formou SMS správ. Spočiatku od nej vyžadoval výlučne stretnutie, a to za účelom uzatvorenia dohody o výške výživného, čo na navrhovateľku spočiatku nevyplývalo negatívnym spôsobom. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka na správy otca žiadnym spôsobom nereagovala, povinný SMS komunikáciu sústavne opakoval. V SMS správach uvádzal, že cieľom právneho zástupcu navrhovateľky je ho zničiť a vyhodiť ho na ulicu. Otec zároveň v SMS správach poukázal na skutočnosť, že sa z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania trápi nielen on, ale aj jeho matka, teda stará matka navrhovateľky. Uvedené skutočnosti sa však nezakladali na pravde, nakoľko navrhovateľkiným cieľom nikdy nebolo a v súčasnosti ani nie je poškodzovanie iných rodinných príslušníkov. Podaným návrhom si navrhovateľka uplatňuje svoje zákonné práva, ktoré otec dobrovoľne neplní. Podľa jej názoru je cieľom konania otca prostredníctvom SMS správ vyvinúť na navrhovateľku čo najväčší citový nátlak, aby nežiadala od otca výživné, na ktoré má zákonný nárok a ktoré je hlavne pre navrhovateľku v súčasnosti nevyhnutné pre jej riadnu existenciu. V rámci SMS správ jej povinný otec navrhuje výživné vo výške 50,- Eur mesačne, ktorú navrhovanú výšku výživného nie je možné akceptovať. Zároveň poukázala na skutočnosť, že uvedenú výšku výživného povinný navrhovateľke je ochotný uhrádzať len za predpokladu, že mu aspoň raz za týždeň navarí. V tomto smere zástupkyňa navrhovateľky poukázala na tú skutočnosť, že platenie výživného na dieťa nemôže byť podmienené spôsobom, aký otec uvádza v SMS správach. Navrhovateľka považuje navrhované výživné otcom vo výške 50,- Eur mesačne, ktoré podmieňuje tým, že mu bude raz za týždeň varíť, za neakceptovateľné, nakoľko táto suma nepokryje ani zlomok jej výdavkov.

10. Z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013 vyplýva, že týmto rozsudkom bol otec zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným zo sumy 30,- Eur mesačne na sumu 50,- Eur mesačne a u maloletého brata A. zo sumy 30,- Eur mesačne na sumu 40,- Eur mesačne.

11. Z výsluchu zástupcu navrhovateľky vyplynulo, že od posledného zvýšenia výživného uplynulo viac ako 10 rokov, čo samo o sebe potvrdzuje fakt, že náklady navrhovateľky v súčasnosti už plnoletej, museli byť zvýšené. Poukázala na ustálenú judikatúru súdov, ktorá hovorí, že už len skutočnosť, že dieťa zmenilo školu, napríklad zo základnej školy na strednú, pričom v tomto smere už navrhovateľka navštevuje vysokú školu, samo o sebe odôvodňuje zvýšenie výživného tak, ako to navrhovateľka uvádza vo svojich písomných návrhoch. U navrhovateľky došlo k zmene pomerov, v súčasnosti nenavštevuje strednú školu, ale navštevuje Technickú univerzitu vo Zvolene, čím sa jej zvýšili náklady a to najmä na cestovné, na ktoré poukázala vo svojom poslednom vyjadrení. Povinný od podania návrhu navrhovateľkou na súd (podaný dňa 13.01.2023) navrhovateľke za január a február 2023 nezaplatil výživné žiadnou sumou, za marec 2023 uhradil 300,- Eur, za apríl 2023 uhradil 50,- Eur, za máj 2023 uhradil 50,- Eur a 185,- Eur, za jún 2023 uhradil 50,- Eur a 185,- Eur, za júl 2023 uhradil 235,- Eur, za august 2023 uhradil 235,- Eur, za september 2023 uhradil 235,- Eur, za október 2023 uhradil 235,- Eur, za november 2023 uhradil 235,- Eur a za december 2023 uhradil 235,- Eur. Za január 2024 uhradil výživné vo výške 235,- Eur, za február 2024 uhradil 235,- Eur a za marec 2024 uhradil 50,- Eur. Pokiaľ povinný podmieňuje platenie výživného len v prípade, ak mu navrhovateľka príde navariť, prípadne upratať, uvádza, že navrhovateľka žiadnym spôsobom na otca neútočí, nepoškodzuje mu dobré mravy, teda nekoná žiadnym spôsobom tak, aby bolo jej správanie v rozpore s dobrými mravmi. Zotrvála na uplatnených výdavkoch uvádzaných v návrhu, ktoré vyčíslila mesačne vo výške 410,- Eur. Medzi pravidelné mesačné náklady navrhovateľka uvádzala náklady na stravu 100,- Eur, bývanie 150,- Eur, hygienické potreby 20,- Eur, výdavky na lieky 20,- Eur, na dopravu 15,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, mobil 15,- Eur, voľnočasové aktivity 20,- Eur, príspevky do školy 30,- Eur. K týmto výdavkom si uplatňuje ďalšie výdavky na cestovné vo výške 46,- Eur mesačne na cestu z miesta bydliska do miesta denného štúdia vysokej školy.

12. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že v súčasnosti navštevuje vysokú školu Technickú univerzitu vo Zvolene, 1. ročník denného štúdia, kde cestuje dennodenne z miesta trvalého bydliska do Zvolena. Vyučovanie má od pondelka do štvrtka, pričom v škole na obedy nechodí, ale počas prestávok si chodí kupovať stravu do potravín. Týždenne minie na stravu cca 10,- až 15,- Eur. Na začiatku štúdia si zakúpila tablet na písanie poznámok v hodnote 110,- Eur, učebnice na anglický jazyk v hodnote 40,- Eur. Má aj výdavky spojené na voľnočasové aktivity, keď ide napríklad s kamarátmi do kina, na kávu a podobne.

13. Z výsluchu povinného vyplynulo, že po vyhlásení prvého rozsudku v tejto veci začal platiť zvýšené výživné v sume 200,- Eur + 30,- Eur splátku zameškaného výživného. Keďže tento rozsudok bol zrušený Krajským súdom v Žiline, toto výživné prestal platiť. Z výsluchu povinného ďalej vyplynulo, že má zdravotné problémy a dcéra o neho nejaví záujem, nechce mu pomôcť, nechce mu chodiť variť a nestará sa o neho. Keby mu chodila variť, tak by ušetril do mesiaca aj 300,- Eur. U terajšieho zamestnávateľa má mesačný príjem 700,- Eur netto. Pracuje ako bezpečnostný pracovník v knižnici v Bratislave. Prácu vykonáva 15 dní za mesiac, pričom do práce dennodenne cestuje. Prácu vykonáva tak, že jeden deň pracuje a druhý deň má voľno. V Bratislave nemôže bývať z finančných dôvodov. Okrem mzdy od zamestnávateľa poberá invalidný dôchodok vo výške cca 400,- Eur mesačne a to invalidný dôchodok, ktorý pozostáva z invalidného dôchodku zo Slovenska cca 200,- Eur mesačne a dôchodku z Čiech v sume cca 200,- Eur. Jeho čistý mesačný príjem je 1.100,- Eur mesačne. V súčasnosti má priznanú 65 % invaliditu. Je vlastníkom rodinného domu, v ktorom býva spolu so svojou mamou, o ktorú sa stará. Nakoľko je jeho matka na neho odkázaná, pomáha mu aj finančne, platí elektrinu a vodu a on platí telefón vo výške 60,- Eur mesačne. Drevo kupujú spolu vo výške 1.000,- Eur na jeden rok. Doma má aj psa, na ktorého má výdavky 100,- Eur mesačne. Potvrdil, že dcéra s ním nekomunikuje vôbec. Záverom uviedol, že bol by ochotný uzavrieť zmluvu na navrhovanú výšku výživného len v prípade, keby mu chodila navrhovateľka variť.

14. Z potvrdenia o návšteve strednej školy zo dňa 09.01.2023 (č.l. 29) vyplýva, že navrhovateľka v období od 01.09.2022 navštevovala denné 5-ročné štúdium na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Žiari nad Hronom. Následne pokračovala v štúdiu v akademickom roku 2023/2024 na Technickej univerzite vo Zvolene, kde je študentkou 1. ročníka bakalárskeho študijného programu Ekonomika a manažment prírodných zdrojov, formou denného štúdia. Dĺžka štúdia je 3 roky (č.l. 267).

15. Zo správy od zamestnávateľa povinného vyplýva jeho čistý príjem v priemere 728,93 Eur (č.l. 239). Nad rámec príjmu od zamestnávateľa poberá invalidný dôchodok so Sociálnej poisťovne zo Slovenskej

republiky vo výške cca 196,80 Eur a z Českej republiky označené vo výpisoch z účtu povinného ako penzia vo výške cca 241,52 Eur, teda čistý príjem povinného je v priemere 1.167,25 Eur (č.l. 110).

16. Z potvrdenia od zamestnávateľa matky navrhovateľky vyplýva jej čistý príjem v sume 1.216,75 Eur.

17. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči dcére v roku 2011 bola navrhovateľka maloletá, mala 8 rokov a v školskom roku 2011/2012 navštevovala 3. ročník základnej školy. Už v tom čase otec okrem bežného výživného, ktoré mu bolo určené súdom, neprispieval na maloletú A. a ani na maloletého A. žiadnou finančnou čiastkou nad rámec určeného výživného a ani naturálne. Otec navrhovateľky bol zamestnaný s čistým príjmom cca 359,- Eur po prepočítaní jeho príjmu v CZK na kurz platný v októbri 2011 v Českej republike, kedy bol podaný návrh. Jeho výdavky boli v danom čase vyčíslené na sumu 241,- Eur. V tom čase bol zamestnaný v spoločnosti EDYMAK Holding a.s. na Příkope č. 25, Praha 1. Výživné platil v sume 50,- Eur mesačne. Okrem dcéry mal vyživovaciu povinnosť k synovi A., na ktorého platil výživné v sume 40,- Eur mesačne. Matka plnoletej dcéry zabezpečovala jej a bratovi celodennú výchovu a starostlivosť sama, žila v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi v 2-izbovom byte, ktorý bol vo vlastníctve SBD. Pracovala ako učiteľka v Hotelovej akadémii v Žiari nad Hronom, kde dosahovala čistý príjem vo výške cca 730,- Eur netto. Už v tom čase mala zvýšené výdavky na svoj zdravotný stav, musela si priplácať na lieky približne 20,- až 30,- Eur mesačne. Okrem príjmu od zamestnávateľa poberala výživné na dve maloleté deti vo výške 60,- Eur mesačne a rodinný prídavok na dve maloleté deti vo výške 45,08 Eur mesačne. Iný príjem nemala.

24. Pri posudzovaní aktuálnych pomerov na strane plnoletého dieťaťa súd zistil, že v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s matkou, mladším bratom a manželom matky. Momentálne je študentkou 1. ročníka Technickej univerzity vo Zvolene, 1. ročníka bakalárskeho študijného programu Ekonomika a manažment prírodných zdrojov. Vlastný príjem nemá žiadny. Navrhovateľka uplatnila svoj nárok na súd za obdobie od podania návrhu, t. j. od 13.01.2023. V čase podania návrhu navrhovateľka bola študentkou 5. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Žiari nad Hronom. V súčasnosti, za jej preukázateľné a oprávnené vynaložené mesačné výdavky, súd považoval výdavky minimálne v sume 425,- Eur mesačne, nasledovne: strava 100,- Eur (z toho minimálne 20-30,- Eur mesačne platí za stravu v škole počas pracovných dní), bývanie 150,- Eur, hygienické potreby 20,- Eur, výdavky na lieky (alergia) 20,- Eur, náklady na dopravu minimálne 25,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, mobil 15,- Eur, voľnočasové aktivity 20,- Eur. V čase poslednej úpravy boli náklady na v tom čase maloletú vyčíslené so zabezpečením oblečenia, obuvi, zakúpením školských potrieb, pomôcok, rôznych výdavkov školy, so zdravotným stavom navrhovateľky, nakoľko už v tom čase mala znížený imunitný systém (22,- Eur stravné v škole, družina 6,- Eur mesačne, výtvarný krúžok 20,- Eur polročne, ZRPŠ 9,- Eur ročne, triedny fond 5,- Eur ročne, ďalšie výdavky súvisiace so začiatkom školského roka a zakúpením školských potrieb, pomôcok a poplatkov školy), ktoré výlučne hradila matka z vlastných finančných prostriedkov. Otec sa žiadnym spôsobom na týchto výdavkoch nepodieľal. V tom čase bol brat navrhovateľky maloletý A. v predškolskej triede materskej školy v Žiari nad Hronom.

25. Otec plnoletej dcéry je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti S-DASIVO s.r.o. SBS, so sídlom Kriková 8696/6, Bratislava, IČO: 505 822 67, kde dosahuje čistý mesačný príjem v priemere 728,96 Eur mesačne, čo mal súd zistené z potvrdenia od zamestnávateľa. Okrem mzdy od zamestnávateľa poberá invalidný dôchodok a penziu z Českej republiky spolu cca 400,- Eur, čo v konaní medzi účastníkmi nebolo sporné a čo mal súd preukázané z výpisov z účtu povinného. Povinnému nepribudla žiadna iná vyživovacia povinnosť, okrem vyživovacej povinnosti, ktorú mal aj v čase posledného rozhodovania o výživnom, a to na navrhovateľku a k jej bratovi A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 40,- Eur mesačne. U maloletého A. bola vyživovacia povinnosť zvýšená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/5/2023-145 zo dňa 17.05.2023 na sumu 130,- Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc dňom 12.01.2023. Zročné výživné za obdobie od 12.01.2023 do 17.05.2023 vo výške 415,10 Eur, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 25,- Eur spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, pod následnom straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa zamietol. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania otca maloletého dieťaťa. Pokiaľ povinný uvádzal ako svoje nevyhnutné výdavky na pôžičku 200,- Eur, náklady do práce 280,- Eur, výdavky na lieky 100,- Eur, na domácnosť 100,- Eur, výdavky na krmivo pre psa 100,- Eur, na elektrinu, vodu 80,- Eur, oblečenie 50,- Eur, TV a internet 54,- Eur, benzín do práce 100,- Eur, na stravu 560,- Eur, výživné 100,- Eur, spolu 1.724,- Eur, súd považoval za nevyhnutné zohľadniť výdavky povinného v sume minimálne 530,- Eur, ktoré predstavujú výdavky na stravu 200,- Eur (uplatnené vo výške 560,- Eur / 31 dní = 18,- Eur / deň, doposiaľ určené výživné na plnoleté dieťa 50,- Eur / 31 dní = 1,61 Eur), na lieky 100,- Eur, polovicu nákladov za elektrinu 40,- Eur a domácnosť 50,- Eur mesačne, keďže v spoločnej domácnosti žije so svojou matkou, výživné na maloletého A., oblečenie v sume 50,- Eur. Na strane otca súd ako nepreukázateľné nezohľadnil výdavky na cestovné do práce v sume 280,- Eur, krmivo pre psa v sume 100,- Eur, benzín do práce v sume 100,- Eur, splátka pôžičky v sume 200,- Eur. Pokiaľ povinný do konania predložil potvrdenie o výške cestovného za jednosmernú cestu do Bratislavy v sume 8,74 Eur, súd na tento výdavok cestovného za prácou do Bratislavy neprihliadal, nakoľko povinný má nárok na bezplatné cestovné na základe priznaného invalidného dôchodku v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Pokiaľ otec uvádza výdavok na úhradu pôžičky v sume 200,- Eur mesačne, zo zostatku úveru ku dňu 31.12.2022 v ČSOB, a.s. má súd preukázaný zostatok úveru vo výške 15.227,18 Eur, ktorý úver povinný spláca v mesačných splátkach po 300,50 Eur. Tento výdavok súd nezohľadnil povinnému, keďže u splátky úveru nejde o výdavok, ktorý by mal mať prednosť pred jeho vyživovacou povinnosťou, pričom už súd zohľadnil otcovi náklady na bývanie v polovici mesačných nákladov. V súčasnosti je povinný vlastníkom nehnuteľnosti a to rodinného domu s príľahlými pozemkami, čo vyplýva z LV č. XXX, kat. úz. C., čím má zabezpečené bytové pomery. Navyiac z vyjadrenia povinného mal súd preukázané, že žije so svojou matkou v jednej spoločnej domácnosti, ktorá prispieva na domácnosť cca v sume 2.000,- Eur na zakúpenie dreva ročne a povinný uhrádza ostatné náklady ako napr. za elektrinu, vodu, smeti, poplatky za psa, telefón.

26. Pri posudzovaní aktuálnych pomerov na strane matky navrhovateľky súd zistil, že jej čistý príjem v porovnaní od predchádzajúceho rozhodovania sa zvýšil na sumu v priemere 1.216,75 Eur netto. Zároveň matka poberá rodinné prídavky a uplatňuje si daňový bonus na maloletého A. a navrhovateľku. Žije v spoločnej domácnosti s manželom E. F. G. zamestnaným v mestskej polícii v H., kde dosahuje priemernú mzdu 873,75 Eur netto. Od posledného rozhodovania súdu matka nadobudla nehnuteľnosť – rodinný dom v B. s príhľadou záhradou vo veľkosti 1 podielu k celku, zapísanú na LV č. XXX, kat. úz. B.. Na strane matky došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu, s ktorým má spojené zvýšené výdavky na liečbu. Trpí osteoporózou 4. stupňa, musí dodržiavať bezlepkovú diétu, nakoľko jej bola diagnostikovaná celiakia. Matka si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke plní jednak osobnou starostlivosťou ako aj zabezpečením starostlivosti o domácnosť a poskytovaním vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne.

27. V rámci dokazovania sa súd zaoberal najskôr návrhom povinného na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti (č.l. 75-86). V tejto súvislosti dospel k záveru, že vyživovacia povinnosť otca plnoletého dieťaťa v tomto prípade stále trvá, nakoľko navrhovateľka preukázala, že nie je zatiaľ schopná sama sa živiť, keďže sa stále pripravuje na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Z potvrdenia o štúdiu zo dňa 03.04.2024 predložené navrhovateľkou bolo preukázané, že navrhovateľka je v akademickom roku 2023/2024 študentkou 1. ročníka bakalárskeho študijného programu Ekonomika a manažment prírodných zdrojov, formou denného štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene. Akademický rok trvá od 01.09.2023 do 31.08.2024. Vzhľadom na uvedené vyživovacia povinnosť rodičov stále trvá, a to až do času, kým plnoleté dieťa nebude schopné samé sa živiť, a preto súd návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére, zamietol.

28. V súvislosti s námietkami povinného voči návrhu na zvýšenie výživného s dobrými mravmi, ktoré povinný otec plnoletej dcéry videl v tom, že keby dcéra mala o neho záujem, bude mu pomáhať, príde mu navariť, bol by ochotný pristúpiť k návrhu dcéry na zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti. V danom prípade súd konštatuje, že námietka rozporu s dobrými mravmi vznesená zo strany povinného – otca navrhovateľky bola len účelová. Z dokazovania vyplýva, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú dlhodobo narušené, otec sa nijakým iným spôsobom o navrhovateľku bližšie nezaujíma, neprispieva jej ničím nad rámec súdom určeného výživného, osobne sa s ňou dlhodobo nestretáva. Z dôvodu, že sa navrhovateľka s povinným z výživného dlhodobo nijako nekontaktuje, túto skutočnosť nemožno považovať za prípad, že by sa navrhovateľka ako oprávnená správala voči povinnému v rozpore s dobrými mravmi, ktoré by malo spôsobiť stratu práva plnoletej dcéry na výživné od otca, t. j. dôvodnosti návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti. Navyiac povinný otec nemá právo podmieňovať plnenie vyživovacej povinnosti vymáhaním si pozornosti a starostlivosti od navrhovateľky, naopak má od jej narodenia povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke aj bez určenia rozsahu súdom. Súd zdôrazňuje, že rodič je povinný upraviť si svoje pomery tak, aby dokázal plniť vyživovaciu povinnosť voči nezaopatreným deťom, pričom výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami, ktoré povinný vyčíslil nad rámec jeho príjmu (príjem cca 1.100,- Eur, výdavky 1.724,- Eur).

29. O vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, vrátane jej zvýšenia možno rozhodnúť najskôr odo dňa začatia konania, ktoré sa v tejto veci začalo dňa 13.01.2023. Súd v danej veci skúmal uplatnený nárok za obdobie od 13.01.2023. Vychádzal pritom z toho, že navrhovateľka bola v čase začatia konania žiačkou 5. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Žiari nad Hronom, čo mal súd zistené z potvrdenia o návšteve strednej školy zo dňa 09.01.2023 (č.l. 29). Z potvrdenia o štúdiu zo dňa 03.04.2024 bolo preukázané, že navrhovateľka naďalej študuje, je v akademickom roku 2023/2024 študentkou 1. ročníka bakalárskeho študijného programu Ekonomika a manažment prírodných zdrojov, formou denného štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene. Navrhovateľka označila svoje výdavky a aktuálne výdavky v návrhu a vo svojom vyjadrení zo dňa 06.03.2024 k predmetnému vyjadreniu predložila doklady preukazujúce náklady spojené s cestovaním a dopravou z miesta trvalého bydliska do školy vo Zvolene a späť na sumu minimálne 49,60 Eur, ako aj SMS správy zo dňa 26.02.2024 – 01.03.2024. Uvedené je potrebné vyhodnotiť ako ďalšie štúdium, ktoré nepochybne vedie k prehĺbeniu jej predchádzajúceho vzdelania a zlepšenia vyhládok na získanie prostriedkov pre svoje životné potreby prácou, teda navrhovateľka sa riadne pripravuje na budúce povolanie. Keďže z pohľadu otázky dobrých mravov okrem správania sa dieťaťa je potrebné dôkladne posudzovať aj nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť v prípade výživného pre plnoleté dieťa, súd vychádzajúc z vyššie uvedeného nezistil v správaní navrhovateľky také okolnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi s následkom nepriznania výživného.

30. Pri posudzovaní návrhu na zvýšenie výživného súd vzal do úvahy hlavne samotnú skutočnosť výraznej zmeny úrovne štúdia plnoletej dcéry, pričom už túto skutočnosť považoval za dostatočne odôvodňujúcu potrebu zmeny výšky vyživovacej povinnosti povinného otca k plnoletej dcére. Táto výrazná zmena štúdia, keďže v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bola žiačkou 3. ročníka základnej školy, v súčasnosti je študentkou 1. ročníka vysokej školy, musela automaticky viesť na strane plnoletej dcéry k zvýšeniu potrieb na vzdelávanie a vyučovací proces, ale i na mimoškolské a záujmové aktivity. Pri posudzovaní majetkových pomerov na strane plnoletého dieťaťa súd zistil, že navrhovateľka nie je schopná zatiaľ sama sa živiť, nakoľko sa pripravuje na budúce povolanie a to denným vysokoškolským štúdiom. Navrhovateľka je v tomto prípade plne odkázaná na vyživovaciu povinnosť jej rodičov, nemá vlastný príjem, súd nezistil, že by vlastnila majetok vyššej hodnoty. V súčasnosti možno konštatovať, že len jej matka jej zabezpečuje výživu, keďže povinný otec sa na jej výžive podieľa len sumou 50,- Eur mesačne. V tomto konaní boli preukázané mesačné výdavky navrhovateľky minimálne v sume 460,- Eur mesačne, pričom súd zohľadnil len nevyhnutné a preukázané výdavky na strane navrhovateľky. Súd pri rozhodovaní vzal do úvahy aj pomery na strane matky navrhovateľky s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Tak ako v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti je matka zamestnaná, síce s vyšším príjmom oproti poslednej úprave, ale príjem sa zvýšil aj na strane otca, navyše nadobudol nehnuteľnosť - rodinný dom, v ktorom býva spolu so svojou matkou, ktorá sa taktiež podieľa na výdavkoch spojených s užívaním a správou rodinného domu. Súd pri určení sumy vyživovacej povinnosti vo výške 200,- Eur mesačne vychádzal z preukázateľných výdavkov plnoletého dieťaťa vo výške minimálne 460,- Eur mesačne. Vzhľadom k tomu zvýšil výšku vyživovacej povinnosti otca k plnoletej dcére zo súčasných 50,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne, a to s prihliadnutím na majetkové, finančné pomery a možnosti povinného, keď povinný má čistý príjem vo výške minimálne cca 1.100,- Eur a preukázané nevyhnutné mesačné výdavky v sume minimálne 530,- Eur s prihliadnutím na skutočnosť, že povinný má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k svojmu synovi určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/5/2023-143 zo dňa 17.05.2023 zo sumy 40,- Eur mesačne na sumu 130,- Eur mesačne, počnúc dňom 12.01.2023, i keď rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Pri určení výšky výživného súd podporne využil aj tabuľky platné SR pre určovanie výživného, kde výživné pri dvoch vyživovacích povinnostiach u dospeljej navrhovateľky predstavuje 20 % z čistého príjmu povinného rodiča. Z príjmu 1.100,- Eur je 20 % suma 220,- Eur. Súd zvýšil výživné na sumu 200,- Eur mesačne, keďže určené výživné pokryje polovicu nevyhnutných výdavkov navrhovateľky. Vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke má aj matka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a ktorej príjem je vo výške cca 1.216,75 Eur mesačne. Matka hradí náklady navrhovateľky na bývanie a je v jej možnostiach a schopnostiach uhrádzať zostávajúce výdavky navrhovateľky.

31. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľky na zvýšenie vyživovacej povinnosti jej otca bol podaný dôvodne, a preto mu vyhovel s účinnosťou od podania návrhu na súd, t. j. od 13.01.2023 ako požadovala vo svojom návrhu. Navrhovateľke však nevyhovelo v celej výške požadovaného nároku na zvýšenie výživného a to zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 235,- Eur mesačne, nakoľko po preskúmaní majetkových, zárobkových a finančných pomerov otca mal po zohľadnení jeho opodstatnených životných nákladov za to, že súčasná finančná, majetková a zárobková situácia otca umožňuje zvýšiť mu vyživovaciu povinnosť voči jeho plnoletej dcére na sumu 200,- Eur, a to s účinnosťou od 13.01.2023 ako žiadala navrhovateľka vo svojom pôvodnom návrhu s prihliadnutím na jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči synovi ako aj s prihliadnutím na úpravu výšky výživného v tabuľkách platných v SR, z ktorej úpravy je možné vychádzať. Súd je toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu 200,- Eur mesačne, keďže od predchádzajúceho rozhodnutia túto svoju zvýšenú vyživovaciu povinnosť aj začal plniť. Súd zároveň konštatuje, že na strane navrhovateľky dochádza k zmene pomerov nie len jej rastom, ale ako je vyššie uvedené nástupom do vyššieho stupňa školy, teda zo základnej školy na strednú školu a vysokú školu. Už samotný prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému je považovaný za objektívnu skutočnosť, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávnenej. Tiež treba vziať na zreteľ, že postupom času, nakoľko od poslednej úpravy výživného v roku 2011 ubehlo 13 rokov, vzrástli životné náklady, na čo súd musí vziať zreteľ vždy v zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine, čo takisto je dôvodom na úpravu vyživovacej povinnosti, keďže náklady na bežné potreby (strava, hygiena, ošatenie) za 13 rokov nepochybne vzrástli. Tieto všetko okolnosti sú takými okolnosťami, ktoré porovnaním aktuálnych pomerov s pomermi v čase v roku 2011, pri posudzovanej úprave výživného neboli prítomné, resp. neboli v takom rozsahu, majú za následok, že na strane navrhovateľky došlo

k objektívnemu zvýšeniu nákladov potrebných na uspokojovanie jej bežných potrieb, na úhradu nákladov spojených so štúdiom, ako aj bežnými pravidelnými školskými a voľnočasovými aktivitami.

32. Pri hodnotení výdajov dieťaťa je potrebné zhodnotiť jeho potreby ako potreby základné, potom potreby, ktoré súvisia s aktivitami, záujmami, potrebami vyššieho vzdelania. Pri každých výdajoch oprávnených osôb je potrebné mať za to, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogerie a kozmetiky nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné.

33. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k plnoletému dieťaťu z pôvodnej sumy 50,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne, odo dňa 13.01.2023 podľa § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, t. j. odo dňa začatia konania, a preto je potrebné rozhodnúť aj o výške zameškaného výživného za obdobie od 13.01.2023 do 03.04.2024, do rozhodnutia vo veci. Zameškané výživné za toto obdobie predstavuje sumu 250,- Eur, ktoré súd umožnil otcovi, vzhľadom k jeho finančným schopnostiam a možnostiam, splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 33,- Eur mesačne podľa § 232 ods. 4 CSP splatnými spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku a to pod hrozbou straty výhody splátok. Súd pri rozhodovaní zameškaného výživného zohľadnil zaplatené zvýšené výživné zo strany otca navrhovateľky počas prebiehajúceho súdneho konania, ktoré uhradil navrhovateľke nasledovne za rok 2023: január a február nezaplatil žiadnu sumu na výživnom, za marec uhradil 300,- Eur, apríl 50,- Eur, máj až december po 235,- Eur mesačne, spolu za rok 2023 uhradil 2.230,- Eur. Nedoplatok na výživnom za rok 2023 je 170,- Eur ako rozdiel medzi zaplateným výživným a určeným výživným v sume 200,- Eur mesačne ($200 \times 12 = 2400 \text{ Eur} - 2230 = 170 \text{ Eur}$). Za rok 2024 uhradil na výživnom za obdobie za január 235,- Eur, za február 235,- Eur a za marec 50,- Eur, spolu 520,- Eur. Nedoplatok na výživnom za rok 2024 je 80,- Eur, ktorý vznikol ako rozdiel určeného výživného $200 \text{ Eur} \times 3 = 600 \text{ Eur} - 520 \text{ Eur} = 80 \text{ Eur}$. Celkovo zameškané výživné povinného za obdobie od 13.01.2023 do 03.04.2024 je 250,- Eur ($170 \text{ Eur} + 80 \text{ Eur}$).

34. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/290/2011-154 zo dňa 09.11.2012, právoplatný dňa 15.03.2013 v časti určenia výšky výživného povinného otca k navrhovateľke.

35. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky súd zamietol s poukazom na vyššie odôvodnené finančné, majetkové a zárobkové schopnosti a možnosti povinného a jeho nevyhnutné životné náklady.

36. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 55 CMP, keďže súd v konaní nevzhladol také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania bolo spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na odvolací súd, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal

jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho urobí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplniť až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).